

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 320/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť V. T., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. V., Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 98/11-6 zo 7. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. T. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2011 doručená sťažnosť V. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/2 Gv 98/11-6 zo 7. júna 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie prokurátora“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Západ v N. (ďalej len „úrad boja proti korupcii“) pod ČVS: PPZ-121/BPK-Z-2010 z 8. apríla 2011 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) mu bolo vznesené obvinenie pre zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 266 ods. 1 a 2 písm. a) a b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom súbehu s prečinom podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona. Proti označenému uzneseniu vyšetrovateľa podal podľa § 185 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry napadnutým uznesením zamietol ako nedôvodnú.

3. V okolnostiach svojej trestnej veci sťažovateľ poukazuje na zásadné skutkové okolnosti, ktoré neboli zohľadnené v rozhodovacej činnosti vyšetrovateľa úradu boja proti korupcii pri vznesení obvinenia ani prokurátorom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní o sťažnosti: *„Z odôvodnenia uznesenia o vznesení obvinenia sa nedá zistiť, na základe akých konkrétnych skutočností dospel vyšetrovateľ PZ k záveru, že som sa dopustil účasti na zločine... Vyšetrovateľ... neuvádza, na základe akých skutočností a dôkazov dospel k záveru, že zakázky boli predražené a z týchto dôvodov dochádzalo k obohacovaniu sa osôb zapojených do tejto trestnej činnosti na úkor finančných prostriedkov čerpaných zo štátneho rozpočtu SR. Vyšetrovateľ... taktiež neuviedol, akými konkrétnymi dôkazmi má preukázané, že som poskytol úplatky vo výške 65. 8958,- Eur...“* Právnym dôsledkom nedôsledného zohľadnenia načrtnutých skutkových okolností v sťažovateľovej právnej veci mala byť nezákonnosť a nepreskúmateľnosť uznesenia vyšetrovateľa úradu boja proti korupcii a napadnutého uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry: *„Tak vyšetrovateľ ako aj prokurátor pri rozhodovaní nezistili riadne rozhodujúce skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, nevyhodnotili dôsledne, či boli splnené zákonné podmienky na vznesenie mi obvinenia, čo robí ich rozhodnutia nepreskúmateľnými a tým aj nezákonnými. Uznesenie o vznesení obvinenia nemôže byť postavené len na domnienkach, ale skutočnosti v ňom uvedené musia byť preukázané konkrétnymi dôkazmi, ktoré boli získané zákonným*

spôsobom. V mojom prípade tomu tak nebolo, preto malo byť napadnuté uznesenie o vznesení obvinenia prokurátorom... zrušené ako nezákonné. Postupom prokurátora..., ktorý... zamietol moju sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia... bolo porušené moje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

4. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo V. T. na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry... sp. zn. VII/2 Gv 98/11-6 zo dňa 7. 6. 2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry... sp. zn. VII/2 Gv 98/11-6 zo dňa 7. 6. 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Úrad špeciálnej prokuratúry... je povinný uhradiť V. T. trovy právneho zastúpenia... v sume 314,18 Eur...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá

právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

7. Sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu jeho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo tým, že vo veci konajúce orgány verejnej moci nedostatočne vyhodnotili doteraz vykonané dokazovanie, na základe ktorého podľa názoru sťažovateľa mu nebolo dokázané spáchanie trestnej činnosti. V tejto súvislosti dozorujúci prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v konaní o sťažnosti nereflektoval na ním predstreté námietky a vecné pripomienky, v dôsledku čoho tak mal zaťažiť svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou a z nej prameniaca nezákonnosťou.

8. Podľa názoru sťažovateľa dôvodom podania sťažnosti na ústavnom súde bola skutočnosť, že *„Uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 98/11-6 zo 7. 6. 2011... je konečné, nemožno proti nemu podať žiadny opravný prostriedok... niet iného štátneho orgánu, resp. orgánu verejnej moci, ktorý by chránil moje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy“*.

9. Ešte predtým, ako sa ústavný súd začne zaoberať vecným prieskumom nosných dôvodov podanej sťažnosti, je vždy povinný preskúmať procesnú stránku veci. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne náležitosti a zároveň neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sa ňou môže zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky. Jedným zo základných pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 49 zákona o ústavnom súde ako prostriedku ochrany ústavou (alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) zaručených základných práv alebo slobôd je zásada subsidiarity. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

10. Z konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda vyplýva, že právomoc ústavnému súdu prislúcha zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takému právu neposkytuje účinnú ochranu (I. ÚS 78/99).

11. V okolnostiach predmetnej veci sťažovateľ nevyužil všetky účinné a jemu dostupné prostriedky, ktorými sa mohol domáhať ochrany svojho označeného základného práva, keď v namietaných okolnostiach svojej trestnej veci nepodal mimoriadny opravný prostriedok podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, ktorým sa mohol domáhať zrušenia napadnutého uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry ako právoplatného rozhodnutia vydaného v prípravnom konaní. Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku je generálny prokurátor oprávnený zrušiť právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak „... takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon“. Podľa § 364 ods. 3 Trestného poriadku „generálny prokurátor môže zrušiť rozhodnutie podľa § 363 ods. 1 do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia“.

12. Použitie tohto právneho prostriedku je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal svojho práva bez toho, aby využil možnosti nápravy dané mu Trestným poriadkom, preto ústavný súd jeho sťažnosť ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že napadnuté uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry nemá povahu konečného rozhodnutia, ktoré by s konečnou platnosťou zasahovalo do sťažovateľom označených práv. Otázka dôvodnosti vznesenia obvinenia je predmetom celého trestného konania a ústavnému súdu v tejto

súvislosti náleží zaoberať sa otázkou ochrany základných práv a slobôd zásadne až po jeho ukončení, s výnimkou mimoriadnych situácií, napríklad ak je súčasne dotknutá osobná sloboda jednotlivca, teda po vyčerpaní všetkých procesných prostriedkov, ktoré obvinenému poskytuje Trestný poriadok.

14. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011